

ЮРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ БАУЛІН

2 вересня 2018 р. виповнилось 65 років від дня народження доктора юридичних наук, професора кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, дійсного члена (академіка) Національної академії правових наук України, Заслуженого діяча науки і техніки України, професора Юрія Васильовича Бауліна.

Ю. В. Баулін народився у 1953 р. в селищі Станично-Луганське Ворошиловградської області (нині – селище Станиця Луганська Луганської області). У 1970 р. вступив до Харківського юридичного інституту ім. Ф. Е. Дзержинського (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), який закінчив у 1975 р., отримавши диплом спеціаліста з відзнакою. Відтоді назавжди пов'язав свою долю з Університетом: після служби в армії (1975–1976 рр.) працював на кафедрі кримінального права асистентом (1976–1978 рр.); навчався в аспірантурі (1978–1981 рр.); працював старшим викладачем (1982–1984 рр.); доцентом (1984–1988 рр.); навчався в докторантурі (1988–1991 рр.); і з 1992 р. працює професором цієї ж кафедри. Одночасно в 1992–1993 рр. працював заступником декана заочного факультету, протягом декількох років був секретарем фахової ради з права Державної акредитаційної комісії України, у 2005–2008 рр. – директором Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України (нині – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України). У 2008 р. Указом Президента України Ю. В. Баулін був призначений Суддею Конститу-

ційного Суду України і виконував ці функції до 2017 р., у тому числі в 2013–2014 рр. як заступник Голови, а в 2014–2017 рр. – як Голова Конституційного Суду України.

Проте головним покликанням у житті Юрія Васильовича була і залишається наука кримінального права. Ще в кандидатській дисертації «Право громадян на затримання злочинця за радянським кримінальним законодавством» (1981 р.) Ю. В. Баулін висловив ті основоположні ідеї, які згодом були розвинуті ним у рамках учення про обставини, що виключають злочинність діяння. Вже тоді було зрозуміло, що в дослідженні Ю. В. Бауліна закладені такі ідеї, яким «тісно» у рамках кандидатської дисертації й що потребують подальшого розвитку на фундаментальному рівні. І це сталося в дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, яку Юрій Васильович захистив у 1991 р. за темою «Кримінально-правові проблеми вчення про обставини, що виключають злочинність (суспільну небезпечність і протиправність) діяння». У рамках учення про обставини, що виключають злочинність діяння, професором Ю. В. Бауліним було сформульоване загальне поняття таких обставин, визначена їх система й зв'язки цієї системи з іншими соціально-правовими системами, встановлені структурні внутрішньосистемні зв'язки її елементів, окреслено коло нормативних регуляторів цієї системи тощо. Сформульовані Ю. В. Бауліним положення вчення про обставини, що виключають злочинність діяння, стали безцінним надбанням вітчизняної науки кримінального права і закономірно були відображені у КК України 2001 р.

У подальшому Ю. В. Баулін присвятив свої дослідження фундаментальним проблемам кримінальної відповідальності і запропонував нові для вітчизняної науки кримінального права підходи до розуміння її поняття, змісту, форм реалізації та ін. Останнім часом важливе місце в наукових дослідженнях Ю. В. Бауліна посідають проблеми кримінально-правового регулювання суспільних відносин. До кола наукових інтересів професора належить і низка

інших питань кримінального права, як-от: проблеми окремих елементів складу злочину; питання кримінальної відповідальності співучасників; проблеми звільнення від кримінальної відповідальності та покарання; проблеми кримінальної відповідальності за окремі злочини тощо.

Окрім вагомих наукових здобутків, Юрій Васильович багато й плідно працює на ниві вищої освіти. Його лекції із Загальної частини кримінального права вирізняються глибоко науковим змістом і простою, доступною формою подачі матеріалу, гармонійним поєднанням викладення змісту кримінального законодавства й практики його застосування, умілим поєднанням позитивного подання питання та його критичної оцінки. Окрім того, Юрій Васильович протягом багатьох років керує студентським науковим гуртком кафедри кримінального права, на засіданнях якого студенти обговорюють найдискусійніші питання кримінального права. Багато поколінь випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого з вдячністю й пошаною згадують Юрія Васильовича як свого Вчителя з кримінального права.

Як видатний науковець і громадянин Ю. В. Баулін ніколи не був осторонь державних справ. У 1992 р. він був включений до робочої групи Кабінету Міністрів України з розробки проекту нового Кримінального кодексу України. Разом з М. І. Бажановим він фактично відповідав за підготовку змісту й редагування Загальної частини проекту КК, доклавши до цієї роботи чимало зусиль. Наполеглива робота творчого наукового колективу на чолі з В. Я. Тацієм, В. В. Сташисом та М. І. Бажановим увінчалася тим, що саме проект, розроблений робочою групою Кабінету Міністрів України був прийнятий 5 квітня 2001 р. як чинний КК України.

Батьківщина гідно оцінила заслуги Ю. В. Бауліна: Указом Президента України від 19 листопада 2003 р. за значний особистий внесок у розвиток юридичної науки, підготовку висококваліфікованих юристів, багаторічну плідну наукову і педагогічну діяльність його було нагороджено орденом «За заслуги» III ступеня; Указом Президента України від 20 листопада 2006 р.

йому з-поміж інших співавторів була присуджена Державна премія України в галузі науки і техніки 2006 р. (за підручники «Кримінальне право України: Загальна частина» і «Кримінальне право України: Особлива частина»); Указом Президента України від 23 червня 2009 р. за вагомий особистий внесок у розвиток конституційних засад української державності, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм у захисті конституційних прав і свобод людини і громадянина йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Колективи кафедр кримінального права № 1 та № 2 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України, редакційна колегія «Вісника Асоціації кримінального права України» щиросердно вітають ювіляра з днем народження та бажають йому залишатися у розквіті життєвих і творчих сил, міцного здоров'я, гармонії і нових творчих звершень.